

ROMÂNIA LITERARĂ.

№ 19.

Assi.

21 Mai, 1855.

Къдетъ рѣ.

(зрмаре)

X.

În istoria limbей franceze doi oameni ar pute sь ne slujeaskь romъnilor de povъdъire ши de comparație vie a limbей între neo-galimatio-latină, ши чеi че credь къ niшi istoria neamъlăi, niшi radikaliзмъl, niшi цъdekata dreantь нъ ne poate indemna a strъmsta temelia limbей че s'ащ нъскът къ neamъl. Argumente latinешi nъ dovedeskь niшika în contra rezonъlăi romъnesk. Exponere, Expositio, Expositiōnis nъ dovedeskь, къ romъniи карii ащ снънере sînt datorі a зиче спъсъчизне маі bine декът експозиție сащ експозиție декът експозицише; dovedeskь нъмаі о ефоніе, че este маі presъs декът зреліе граматикале, о ефоніе апликать де чел інтъл Молдо-ромън, ла къвinte лъате дін limbей strъpine, ефоніе сфіндіт prin скріері че ащ зп веак де траіш; требіе а фі зп че маі ne sъs декът регълеле, în ачел інстинкт де ціе декът логика аблативълăи сащ а алтăi mod.

Acesti doi oameni vestiți prin черкъріле лор, знъл къ ideі, къ фок, inимъ ши talent, алдоіле къ цъdekata dreantь нъмаі ши кон-

vinga natspei limbей, sînt Ronsard ши Malherbe; niшi знъл niшi алтъл нъ ащ iskodit sisteme, niшi знъл нъ ащ креат граматичі, даp амъndoі ащ întreprinsat materia че авеащ sьbt мънъ дънъ идея че'і imпіндеа; нъвлікъл ши posteritatea ащ мers. нъ дънъ теорii fantastice де ши спrijinite de talent, даp ащ мers дънъ чела кареле respundeа ла konvinga întreprăi neam.

Romъniи інкъ нъ ащ лъат bine самъ че ащ врът сь зикъ, кънд ащ vestit ши дескоперит къ Ардеалъл în веакъл тpeкст ащ pestăpat limbă; пропъведъіреа ачeasta nevoіеште о respikare ши о тълмъіре. Чіне зиче pestăpat нъ зиче креат; pestăpat se індедече а се інтокми зп лъкря че ащ fost, сащ а се інтоарче ла принципіле немъритоаре. Каре оаре еращ принципіле немъритоаре але romъnilor amenințate de neire, каре ащ trezit ne арделені? Ера limbă romъneasкь, че дін zi în zi greцизмъl ши славонизмъl о інфъшъра în прејитоареа мордеі; greцизмъl ши славонизмъl тънка limbă хронікарілор, limbă romънъ pretstindene, limbă іzbitь а лăi Klein, а лăi Шінкаі ши а лăi Петръ Maior. Дакъ Ардеалъл зрма а фі moderatorъl неологізмълăи пощ към ащ інченлї къ веакъл, дакъ комбътеа алекъріле кътръ strъinism opі дін котро веніа. фъръ а інтродъче алт strъinism, ши інкъ зп strъinism radikал, Ардеалъл merita

de a fi cauză limbăi, areopagă literaturii; dacă Ardealul ar fi avut vizuță și mișcare în lume va putea încă să învie și o limbă. Făcând însă că limba acolo își are temelia unde aș trăit mai liber neamul, unde limba aș prins rădăcini în lei, în instituții, în istorie, în monumentele scrise, în mișcare zilnică, în sălărea obștească, în obiceiurile sale, și aș adăns a produce така comedioare. Să îndreptăm dar propovădșirea, și să spunem adevărul ce-l avem totuși în minte, că principatele aș scripat România. Când restaurația încheie, adică reacția în contra rătăcirilor străine, nemăritorii ardeleni ce desădă restaurația, aveam oții, nu la țărma pământ de Sași, de Unguri și de Sârbi, dar la cei români de la poalele Carpaților ce sta în nișoare ca steag și sabia României în mână; acei români cari aș făcăt tradiția românească, revendicată de veacul al 18^{lea}, și aș preluat-o până în zilele noastre, când vreme și ardelenilor a se trezi, a se cunoaște și a aduce surjina lor francezk. Propovădșirea restaurației acestii aș ademenit mazătă înepime a crede că România încheie ca gramaticile, de care s'aș vorbit făr a se părănde de istorie, că mai mazăt ferbinteală dectă cămăz, elevi ce căposcă pământ glava scolei, cearkă a îndemna pe Români a zita limba cea de 1700 ani. Un jurnал că titlul frumos în N. 22 publică s'ă căvint de limbă și paneeerik a sistemelor limbistice; jurnалul acesta e prea dedat că politica ca să se poată serios ocupa de spezialții filosofice și limbistice; dar pstem sune четиторilor Patriei că cine zice: sistem, zice: pressă și nere, nu temeїx; toate sistemele își amază o idee bună saș prea de la care porneskă, dar nu s'ănt adivъррї неконтестате. Nu deșămirea de reacționарї poate măxni pe Români, dar грешеле че импестридеазь

ачел панееерик. Она, грешала este că înчече неамă ка скоале Ардеаламї, și не ка скоала limbăi хрисоавелор, limba publică; ка скоала limbăi кьпичилор повларе, limba inimеї неамăлї; ка скоала limbăi tradукторилор кьрдилор бисеричешти, limba кьдинцеї; ка скоала limbăi хроникарилор, limba istoriei, care scoale își даș мана din veac în veac, пунь ла скоала арделенеаскă de astăzi, че не сеамънъ ниці ка она, și не се леагь în нимикă ка традициле scrise și orale. Алдоilea, грешала este de a пропъвдши ка limbile се реформеазь, când din потрівъ limbile се формеазь зі не зі. А treia пать este акрїмонїа кьтръ „непорочїї хрїнії ка literaturї străine, че не s'ănt ниці бшї străini ниці бшї români.“ Къноаштем însă o епокă unde mai că români гъsiserъ форма cea бшă а limbăi, o епокă în care inteligenца pretăndene era deștentată, în care din toate пьрдїле și într'o зпїре de глас, de спор și de цел, ачел а'л националїтцї, се да ла лемїнъ нътероаше jurnale și publicacїї, în care аș ешит ла ивалъ колекцїї историче ка летописїцеле, s'aș аднат кьнтечїле попорале, etc, etc. Ачестъ епокă аș fost не ла 1840; și ачел че ераș în кауа ачестеї мишкьрї интеллектаде ераș токмаї де ачел români, рътчїгї де străini, прексм и калїфикă Неофїтл din Patrie! În literatură adivърать не се зїче: скріеї ка сь іnvăцът și пої кьм се скріе; dar fie care скріе, și критика адеце. Ар fi fost mare непорочїре pentрă Români să се fi іnvășhit toate inimile în кьрдїле latineshti; ар fi crezst totuși Români că Româniа înчече ка скоале din Блажъ, кьм зїче тьпърал неофїт, și în лок де о іmmăцїре de idei, de o deștentare а дэхлăї am avea o okїре мърїнітъ, și дсх мїкшрат și o іmmăцїре de pedanții. De la cine аș іnvăцат а скріе Dante? Ниці

Rabelais, niči Malherbe, niči Pascal нѣ аѣ черпѣт мѣмтрїи (modele), дап еї авеаѣ talent ши... нїздекатъ.

Ар тревѣи исторїа критикъ а лимбей де ла формареа неамълї ромън, сѣре а нѣтѣ редѣче ла дрепте пропорцїи пропѣведѣirea де пестазрацие арделенеаскѣ. Не адиверїеа сколелор модерне ши а неофїцилор їзїї де ши нѣ iskssїїї, ромънїи нѣ потѣ нѣне temeїѣ. Чи не маї мѣлѣт декѣт ромънїи сїнт плекацї а слѣви оаменїи лор, че се їнделетнїческѣ кѣ лѣкрѣрї але обшїтеї? Каре неам алѣлѣ слѣвеште, фѣрѣ адепере ши критикъ, орї-че нѣне де аї сѣї че пѣлеште їн исторїе, їн лїтературѣ саѣ їн фѣнкцїи чївїле ши релїцїоасе? Даѣ де нїлѣ їн трїлїторїи де астѣзї сїнт оаменї вреднїчї, де talent, де їнимѣ ши де нїздекатъ, карїи кѣ дрепѣлѣ сїнт предїзїїї, кѣїї алїїї трїїескѣ нѣ-маї дїн фала ромънълї, їар нѣ де мерїтеле лор? Даѣ сїнт оаменї, кѣ окїї дескїшї ши їнаїтїїї песте орїзонъл мїк ал знеї граматїчї ши ал знеї сколї, кѣїї алїїї трїїескѣ де прїетенїа мѣгълїтоаре а зпор мїчї педангї педаторї де їрналѣ, педаторї ши дїсчїплї змїлїїї че факѣ дїн о системѣ о dormѣ, ши дїн пропаторїи dormeї нїште фетїчї лїтерацї ши полїтїчї? Ѓн змїлїнѣа лор, еї аменїїѣ де зрїїа фокълїї реакцїонар не некредїнчїошї; критїка се кїамѣ батїокѣрѣ, ши черѣ конферїнѣ матѣре деснре лїмбѣ; нѣ потѣ лѣа амїнте кѣ лѣмеа е сѣлѣлѣ де конферїнѣ ши кѣ декадїнѣа лїмбїлор, а артелор аѣ їнченѣт кѣнд с'аѣ рѣдїкат системе, грамерїанї ши петорї, че аѣ стѣрнїт ши їскодїт педантїзмѣрїле фелѣрїте, де аѣ рѣлѣчїт кѣцетѣл ши нїздекатѣ дреанѣл а неамѣрїлор. Даѣ сїстемеле сїнт реле, ши консекзїнїїле рїдїкѣле, тревѣїе оларе неамѣл орѣеште сѣ ле зрїмеze, нентрѣ кѣ дої треї саѣ о мїе де оаменї шїаѣ їрѣтѣїт вїаѣа лор а продѣсче ачеле сїстемѣ? Кѣїнѣм оаменїї, її предїїм нентрѣ гѣндѣл бѣн, ши

кредем кѣ кѣ кѣл сїнт маї де їнимѣ ромънї, кѣ атѣта маї мѣлѣт се вор нѣне ла мѣнкѣ де їсноавѣ: errare humanum est.

Критїка нѣ арѣ време а рѣснїка мѣрїмеа пестазрациеї дїн веакъл тревѣїт, дап поате їн тревѣїт їнредїстра фантеле ши датеде традицїеї ромънешїї. Гѣсїм їнтр'їн їрнал адѣчереа амїнте а адѣнѣрїеї де ла Блаї, зїоа чеа маре де 15 Маїѣ 1848, сѣрватѣ де прївецїї дїн прїнчїпате ла Парїс ла 15 Маїѣ 1851, їн каре серѣаре се їнкїнаѣ кѣ entssiasm їнаїтѣа фрацїлор арделенї карїи нѣ аѣ прїмїт декорациї Рѣсешїї ши зїчеаѣ: * „Ардеалъ este „матка Ромънїеї; їн мѣнцїї сѣї тревѣїе сѣ „їзнем алтареле патрїеї поаштре. Маї мѣлѣт „де орї каре, арделенїї сїнт аташаци ла пѣ- „мѣнѣл лор; еї кѣ аневоїе перегрїнеазѣ: „їзѣескѣ ка оаселе лор сѣ се одїхнеаскѣ їн „пѣмѣнѣл пѣрїнцїлор лор, ши ачѣаста ле дѣ „о маре вїртѣте де ресїстїнѣѣ; еї кѣнд се „рѣдїкарѣ ши ешїрѣ дїн кѣїзѣрїле лор, тревѣ- „рѣ мѣнцїї ши формарѣ ѣемїнїле прїнчїпате... „Сѣ нѣ не їндоїм, ши ла ної їн прїнчїпате „sїmїтїнѣл нацїонал este їн адївѣлїа їнїмї- „лор, tot аша де їнрѣдѣчїнат ка їн Ардеал. „Ѓдеа знїтѣїї ромънѣл, їнаїте де а фї пропѣ- „ведзїтѣ де скрїїторїи ромънї аї веакълї а- „чѣстїї де дештентаре, аѣ фост їн їнїма кѣ- „їтїнїлор ши а Домнїлор вїтеїї ши їн нео- „восїта мѣнкѣ ши стрѣдзїнѣл а ѣеранълї. Дїн „їнченѣлѣ деосеїрїеї ши ал деснѣрїрїеї їн „провїнцїї, Ромънїї nostрї кѣстарѣ tot де ф- „датѣ де а ле лѣїї ши їнтїнде снре рїнїле „Дѣнѣрїї кѣтрѣ Мареа де о парте, ши де алѣа „де а лѣ се деслїнї ши а се їнстрїїна де кѣї- „зѣрїле, де локзїрїле лор де їнтѣїа обѣпаре. „Аша мїшкареа лїтерарѣ венї тѣрзїїї їн зрїма „атѣтор стрѣдзїнцїї ерїоїче фѣкѣте їн ѣѣара „Ромънеаскѣ ши Молдова нентрѣ некѣрїмареа „tradїгїїнїлор исторїче. Аша їнаїте де нѣ-

* Bezi: Junimea Romana, N. 2. Paris Iunie 1851.

„rintele Petrus în Ardeal. Логофѣтъ Мiron
 „în Moldova priveşte pe Români totî de la
 „оладъ ка о сингъръ familie; ши маі înainte
 „de ei Mihael Vodă viteazul voieşte съ знеаскъ
 „pe Români într'yn singur stat; маі înainte
 „de Mihael кіар, Petrus Papeni, bastard al
 „Marelui Stefan, рекламъ moşia пърин-
 „деаскъ în Ardeal. Ши de ne-am афнда маі
 „înainte în istorie supе а ката simţimentele
 „de фръдје ромънъ, ам vede къ Ioaniciu че-
 „реа de ла Пана коронъ pentрх ел ши зр-
 „машіі лѣі, întemeiat нѣмаі pe titlul de ро-
 „мън. Într'yn кѣвint къ кът vom деслѣши маі
 „vine шірѣл фантелор ромънеші de ла інче-
 „пуѣ, къ атѣла маі tare ne vom інкрединга
 „къ аі поштри с'аѣ лѣнтат pentрх идеја знітъ-
 „щіі маі înainte, кіар de а фі сингара идеје
 „фекондъ ши адевърат съвлімъ în литератъръ.“

Ostăşii mari ai Moldovei ши аі дери Ро-
 мънешіі інчепаркъ знітатеа політікъ prin пѣте-
 ре, попорѣл prin сънетѣл бѣчѣмѣлѣ че рес-
 бате neste kodри ши neste деалѣрї; хроника-
 рїі, стѣлнїі литератѣреї, ащїѣ знітатеа моралъ,
 prin адѣчереа амінте а легѣтѣреї лѣмбеї ши а
 синѣлѣї, ши зніі domni prin скоале інѣлорите
 дескисе tot neамѣлѣї. Знітатеа ши tradіgia în
 Ardeal se десвѣлескъ prin дѣререа лѣї Шинкаї,
 а лѣї Klein, а лѣї Petrus Maşor; інкотро ши
 кънд іші інторкъ Ромънїі окїі ши гъндѣл лор.
 даѣ de prinçipate, чентрѣл вїеѣї neамѣлѣї.
 În zadar ар вра фраціі арделенї съ реснїн-
 гъ інѣлїнга векїе ши позъ а prinçipatelor.
 Ezistinga політікъ а дѣрїлор кът de мікъ
 este саѣ аѣ fost. ера ши este зп пѣнт стръ-
 лѣчїтор; ши ініміле Ромънїлор нѣ пѣтеаѣ фї
 аїгреа; de ачѣеа дѣлѣт аспїрацііле політїче аѣ
 venit інѣлїнга идеїлор ши а çivilizaçiei. Беа-
 къл ал 18^{тоа}, фїнд зп тїму de dekadınгъ pen-
 трѣ prinçipate, Мариі Арделенї че мїтеаѣ Мол-
 дова ши Valahia маі bine дескъ Банатѣл ши
 Ардеалѣл онѣлѣ стрѣнїзмѣлѣ івіт сѣѣт фор-

ма гречеаскъ, скриіріле лор скрисе къ пана
 нїкатъ а хронїкарїлор ши а tradїкторїлор.
 Астѣзі кънд prinçipatele тѣлескъ în шірѣл идеї-
 лор франчезе, астѣзі кънд лѣмба змѣлѣ шовѣ-
 їнд інтре мѣлте системе. астѣзі кънд форма
 векїе а стїлѣлї este сїтатъ ши рѣтъчїтъ фѣрѣ
 інтоарчере, іар форма позъ ромънъ інкъ скриї-
 торїі нѣ аѣ нїмерїт'о, totşu скоала арделеанъ
 нѣ арѣ пѣтере de а тѣзі нїчї de tradіçїіле
 pestaspaçiei нїчї de вїеаѣа еї іnsamї. Съѣ
 системеле латїне prin каре скїмѣлѣ лѣмба, нѣ
 poate мїстї стїлѣл франззїт ал prinçipate-
 лор; deosebїrea este къ Бѣкзрештенїі пѣдїн,
 Іашенїі маі мѣл іші аданъ інспїраçїа ла вї-
 дїле вїеїале neамѣлѣї, какъ аші аскънде стрѣ-
 нїзмѣл макар сѣѣт кѣвїнте ромъне саѣ інве-
 кїте în ромънїе, ne кънд арделенїі серачї ка
 ши дѣранїі de стїлѣл лѣмбеї, чепаркъ аші ас-
 кънде сѣрѣчїа къ мїтолоçїа ши кѣвїнте латї-
 нїсате. Мѣлїі Ronsard авем, dar Malherbii
 інтѣрзѣїе а sosi.—Шїм къ гъндѣл аѣ fost
 вѣн, шїтїм în Бѣкзрештї, în Іашї ши în Блај
 къ оаменїі че аѣ порнїт ne калеа латїнїреї
 аѣ fost ши сїнт пѣтрѣншї de мїзерїа neамѣлѣї
 nostrѣ, de вїіторїѣл че ne este пастрат; шїтїм
 къ дїн еї мѣлїі ар мѣрї ши мѣлїі аѣ сѣфепїт
 pentрх тѣрїеа ши тѣртѣрїсїеа Ромънїеї,
 шїтїм інкъ ши vedem, къ орї кънд скриіторїі vor а
 пѣтрѣнде ла інімѣл, ла аѣзѣл ши ла вѣзѣлѣ Ро-
 мънѣлѣї, зїтъ системеле. Рѣл este къ ne лїн-
 гъ даскалїі постѣдїлор карїі аѣ кѣмпѣлѣ în
 аплїкаçїа системелор, вїнѣ зченїчїі карїі іші
 пѣнѣї сілїнга ши фала несокотїтъ ши нешїтї-
 тоаре а інтѣрече ne даскалї. De ла гъндѣл
 pestaspaçїлор de а întemeїа граматїка Ро-
 мънѣл ам venit ла граматїка латїнѣ, de ла
 гъндѣл de а стѣрнї кѣвїнтеле de естракçїе
 стрѣнѣл ам ачїзѣс а скїмѣла tot глосарѣл. Е-
 заѣераçїїле скоелор комбатем, нѣ скоа-
 леле, нѣ масїка, нѣ імѣнѣлѣдїеа. Sїnt о sea-
 мѣ de оаменї карїі se supїїнѣ ne скриіторї

veki snpe a zidi temelja sistemelor eskas-
sive; dar, dakъ de пидъ, este karpe in
iъne, sint alte kъpъi tot de o vekime, че
sънъ ааминтереа; ниѣ зна ниѣ алтеле нъ do-
videsкѣ нимикъ, de нъ къ лимбиле аѣ пергле
ши есченѣи, къ нимикъ in лъме нъ este ноѣ,
ши с'аѣ афлат висъри ши черкърѣ лимбистиче ро-
мънешѣ ши in веакъл ал 17^{та}. Ши поѣ ам
вра съ клъdim o sistemъ de лимбъ, dar de
ънде съ pornim?—De ла Траѣан Ёмърпатъл към
zиче „Patria“ in N. 26, de маѣ sss, саѣ de
ла Хроникари? Кареѣ лимба неамкълѣ Ромън?
Лимба лѣ Чичерон ши а лѣ Траѣан, саѣ лим-
ва soldaѣilor лѣ Траѣан?..

Пънъ че Patria в а deslega пълѣкълѣ ромън
ачеастъ kwestie, sokotim къ sistemele нъ аѣ
temelie, pentръ къ rezultatъpиле нъ sint in ар-
monie къ неамъл; ши ретънем in inkrederea
къ лимба ромънъ е о лимбъ deosebitъ акъм,
ши аѣ fost озъбитъ пъръреа de лимба latinъ,
къ къвintele еѣ с'аѣ format ши се formeазъ
dънъ пергле inkъ некъnoskсте, че imъ аѣ ло-
ѣика in istoria noastrъ.

A. P.

О DŌminikъ in Paris.

Снънъ къ in Лондра, тоатъ sentъмъна, з-
лиѣиле sint аша плне de oamenѣ inkът пачѣ-
никъл лъкъitor ал vine-къвѣntatълѣ Бъксрешиѣ,
in zioa dintъis а sosipeѣ sale in ачел ѣгрѣ,
нъ с'ар пстеа плмва о оаръ, фъръ съ simѣъ
къ капъл i се ѣвъртеште. Ёнкъsentъiѣi inтp'а-
divър доѣе милиoane ши ѣзмъtate, адекъ о
попълаѣие de дозъ-зечѣ ши чинѣ de опѣ маѣ
mare декът ачееа а капиталѣи noastre, пе з-
лиѣѣ опѣ кът de ларѣи ши de лънѣи ши ле-ар
ѣгъра чинева, ши фъѣи атснѣи о idee че тре-
въѣе съ черче вълъл Бъксрештеан, ѣие макар
шезътор in подъл Морoшоаеѣ, кънд с'ар ведеа
de odatъ in мѣлокъл знеѣ аша мълѣимѣ, знеѣ

aseminea активитъѣи. Ъите! еѣ мѣeadък аминте de
о адънаре нъмаѣ de вр'о доѣе sste de миѣ...
Ера in Sentembrie, оп ѣѣ акъм треѣ ани...
In тоатъ ѣntindepeа Opizonкълѣ, окъл се oste-
нѣа алергънд de ла знъл пълъ ла алъл din
ачеле гръпърѣ de oamenѣ че венѣаѣ ши мер-
ѣаѣ, in toate sensъpиле, ѣntokмаѣ ка талазърѣ
а ле мърѣѣ inтp'о zi de вискол. Адънареа, към
ѣѣи snъis, нъ ера маѣ mare de doѣе sste миѣ;
привелѣштеа, зеѣ, нъ ера хрѣтъ. Ши къ toate
ачестеа знѣи н'аѣ пъtъt s'о привеаскъ маѣ мълте
оаре фъръ съ simѣъ о амеѣиалъ атът de mare,
inkът аѣ fost silъiѣи а се ѣntoарче пе ла ка-
селе лор, маѣ ръvide декът венисеръ. Kronika
dънъ обѣчѣis маѣ адаогъ... Dar че авем поѣ
съ пе аместекъм in баспеле ачелѣ баѣ фле-
каре?.. Снъне'ми ts, dakъ вре-odatъ те-аѣ а-
флат пе вре-о ѣнълѣime mare, dakъ de е-
семилъ те-аѣ зркат пе вѣрфъл Бъчечѣлѣи, пе
лигъ estasъл че ѣѣа причѣnsit maiestatea при-
велѣштеѣ ши nitopesкъл noziѣiеѣ, пе лигъ а-
дълка reverie че'ѣи авсоарѣе тоатъ ѣiingъ, ad-
mirajia pentръ тавлоъл че се десълъсъръ ѣna-
ѣntea окѣлор тѣи, пе лигъ гроаза че'ѣи къпрѣn-
de sълетъл приѣvind ла пръпастia фъръ фънд
de sъв пѣчѣоареле тале, н'аѣ simѣit ши оаре-
каре тълъзраре, нъ'ѣи s'о пърst къ мъntеле се
ѣвъртеште sъв time, н'аѣ черкат зп че пар-къ
те-ар траѣе, те-ар ѣмъинѣе съ те авѣрле де-
вале? Aseminea ши къ мълѣimeа; превине
оаре din osteneала окѣлор причѣnsitъ de diver-
sitateа обѣктелор, саѣ este ефект ал обoселѣи
миѣиѣи фъръmintatъ de атъте къѣетърѣ че се гръ-
мъдескѣ inтpъnsа, кънд те веzi атът de мѣк
in мѣлокъл ачестеѣ ikoane виѣ а адевъртеѣ мър-
пимѣ ши ustepѣ? Нъ мѣis; ръмѣне ѣnsъ netъ-
гъdsit къ въртеѣѣл, саѣ маѣ пе ромѣnie аме-
ѣиала, е неапъратъ опѣ кът de зшоаръ мъркар.

Pentръ ка съ venim ла sъѣetъл nostrъ: snънъ
къ ast-фелѣis е Лондра de Лsнѣи ши пълъ Съм-
вътъ сеара; аѣ sosit ѣnsъ Dŏminika, Лондра

imi skimbъ фаца: Броштеніі * саѣ Лѣкачѣл, **
 маі къ нѣ инфѣишеазъ ниѣ аерѣл д'аша пѣс-
 tietate, ниѣ о тѣчере маі ѡдѣнкъ. De знде
 оаре вѣне къ ачеа активитате дѣн презѣиѡ, *** а-
 челе милиѡане перѣ, се факѣ де одатъ невѣ-
 зѣте? De шѣ н'о почѣс ѣнкредѣнѣа, дар тре-
 вѣіе сѣ о спѣіѣ... Se зѣче къ енглезѣл ѣнтер-
 претѣнд кѣвѣнтеле дѣн бѣблие: „адѣи амѣнте де
 а сѣнѣи зѣа сабатѣлѣи“ ш'а ѣнкѣіѣт, къ Dŏ-
 minika ел требѣіе сѣ stea ѣнкѣс ѣн касѣ фѣрѣ
 сѣ факѣ нимѣкъ: ниѣ сѣ лѣкрезе, ниѣ сѣ се
 плѣмбе, ниѣ сѣ се ѣнвѣлеаскъ. Ба ѣнкъ D. Ba-
 sile Aleksandri ne o ѣнкредѣнѣазъ, Енгле-
 зѣл н'аре воіе Dŏminika ниѣ сѣ тѣнѣнѣе саѣ
 макар сѣ стрѣнѣте, ѣар дакъ фереаскъ Dzeŝ,
 ар къдеа ѣн ачест пакат, ваі де дѣнѣл! Бѣе-
 тѣл енглез е осѣндѣт ла о греа еснѣіаѣіе. ес-
 нѣіаѣіе стрѣнѣнѣіѣт, бѣлѣскѣ еѣ, къѣи D. Алек-
 sandri н'аѣ врѣт сѣ не о спѣе акѣ; с'аѣ фѣгѣ-
 дѣіт нѣмаі, ѣндатъ че се ва ѣнѡарче ла Іамѣ
 сѣ не о дескрѣіе ѣн версѣрѣ де траѣедіе.

Ѣн Paris алт-фелѣс мерѣс требѣіе Dŏminika.
 Адеврѣат, зп кѣчернѣк оратор ал Лѣгѣслатѣіеі,
 ал кърѣіа нѣме нѣ'л маі ѣн мѣнте, ѣл поѣі
 ѣнѣл аѣла де вреі, ѣн орѣ каре фоае а Ша-
 рѣварѣіѣлѣі, зп таре полѣітѣк, аѣнѣрѣторѣіѣл алт
 датъ чел маі кълѣдѣрос ал ѣндепенѣнѣіѣі По-
 дѣнѣі, ѣар акѣ ал Панаі, ѣнвенторѣл еспѣдѣіѣіеі
 Рѡмеі, шѣаѣ дат тоатъ остенеала сѣ факѣ не
 франчез сѣ сѣнѣдеаскъ шѣ ел, ка енглезѣл,
 зѣа Sabatѣлѣі, доведѣнд прѣнтр'о лѣкраре плѣ-
 нѣ д'о сѣнѣтѣ пѣітате, къ Dzeŝ ѣнсснѣі а по-
 рѡнѣіт аша, шѣ де ачеа пѣдеусѣнте не къл-
 къторѣі порѡнѣілор сале, шѣ рѣспѣлѣтеште че-
 лор крѣдѣнѣіѡшѣ. Ведѣіѣ, зѣче. неплѣдѣіта про-
 перитате а ѣерѣлор каре пѣзескъ къ рѣгѣрозѣітате
 сѣнѣнѣіреа Sabatѣлѣі, ведѣіѣ Брѣітанѣа таре, а-
 чеа пѣтере ѣігanteаскъ а кърѣіеа стѣпѣнѣре се

* Махалаѡа чеа маі зрѣтѣ шѣ маі пѣлѡкѣіѣт дѣн Бѣкѣрѣмѣі.

** Махалаѡа арѣл дѣнѣреарѣ ла 1846.

*** Prediore. la veille.

ѣнѣнде не о сѣтѣ патрѣ-зѣчѣ милиѡане де сѣ-
 флѣте, ведѣіѣ борѣдѣіле еі каре факѣ мѣрареа
 а тоатъ лѣмеа; фѣрѣ ѣнѡеа.л Dzeŝ е къ па-
 ѣіеа енглезѣ! Стрѣіе економѣіѣіѣі къ потѣ, къ
 просперѣітатеа ачеаста е ашезатъ не вазѣрѣ
 перѣітаре, доведѣаскъ еі къ ар вѣеа, къ борѣ-
 ѣіа ачеа е еѣетѣрѣ фѣінд непропорѣіѡнат, не-
 дрѣнт ѣнѡѣрѣіѣт; къ ѣн ачеаста „де Dzeŝ ѣс-
 „іѣтѣ соѣіетате“ се аѣлѣ о рачѣнѣ зрѣтѣ: ра-
 ѣіна ѣнѣрѣкошѣтѣлѣі пѣсперѣізм; аѣторѣл рапор-
 тѣлѣі аѣспра пѣзѣреі Dŏminikeі ѣн тареа са
 конвѣнкѣіе нѣ vede декѣт вѣне-кѣвѣнтареа че-
 рѣі.лѣі аѣспра ѣерѣлор каре пѣзескъ ачеа
 порѡнѣкѣ а лѣі Dzeŝ. Ѣн дешѣрт економѣ-
 іѣіѣ іѣ араѣт ѣн тареа Брѣітанѣе, Ирландѣа
 къ вр'о шенте милиѡане де сѣрѣчѣі ѣн старе
 де чершѣторѣі, ел лѣ онѣне таблѡѣл знеі флѡ-
 те де 600 корѣвѣі де рѣсвѣл къ каре мѣіне
 поѣіміне Брѣітанѣа маі поате лѣа зп ал доіле
 Афганѣстан. Ѣн дешѣрт еі араѣт ѣн Енглѣітера
 кіар, ла о поѣлѣіаѣіе де маі-сѣрезеѣі милиѡа-
 не вр'о треі каре нѣ пот трѣі де азѣі пѣлѣ
 мѣіне фѣрѣ аѣторѣл карѣіѣѣіеі пѣлѣіче. Фѣе, лѣ
 рѣсѣзнде ел, ведѣіѣ милиѡане де венѣіт а а-
 тѣтор лорѣі, ведѣіѣ комерѣѣл енглез, е дес-
 тѣл ка знѣл нѣмаі дѣн мѣіле де проѣкѣте а лѣ
 ѣндѣстрѣі енглезе сѣ'шѣі дескѣізе зп деѣшѣіе ноѣ
 ѣн Asia саѣ ѣн Африка; ѡарѣр с'ор ѣі маі гѣ-
 сѣнд чеѡа поѣлѣіаѣіі некѣсноскѣте не каре лѣ
 ва котрѡпѣі прѣн пѣтереа са. Ѣмѣііѣі-вѣі дар,
 зѣче ораторѣл, воі карѣіі аѣѣіі окѣі шѣ нѣ ве-
 деѣі, шѣ кѣноашѣтеіѣі ѣн сѣіршѣіт к'аіѣта про-
 сперѣітате шѣ тѣрѣіме нѣ вѣнѣ декѣт де ла сѣнѣне-
 реа ла порѣнѣіле Домѣнѣлѣі каре аѣ зѣс: „а-
 „дѣіѣі амѣнте де а сѣнѣнѣі зѣа Sabatѣлѣі.“

Ostenealъ дешѣртѣ, тѣнѣкъ неѡѡлѡсѣітаре,
 къѣі франчезѣл, Волтерѣан ѣнпѣліѣдат, крѣде
 къ Dzeŝ н'аѣ нѣтѣт порѣнѣі, декѣт евѣрѣлор,
 а сѣнѣнѣі зѣа Sabatѣлѣі; пас апоі де маі спѣ-
 не франѣезѣлѣі къ Dŏminika нѣ требѣіе сѣ се
 ѣнвѣлеаскъ; е tot атѣі ка шѣ кънд аі зѣче рѣіѣлѣі

съ нѣ кѣргъ, пасеріи съ нѣ кѣте, кѣлѣгѣрѣлѣи съ нѣ фіе інокріт, бѣдѣвлѣи съ нѣ маї бѣе, кѣлндарілор съ нѣ міндѣ, чѣокоїлѣи съ нѣ маї лѣнгѣшіаскъ ші сѣлѣбашѣлѣи съ нѣ маї фѣре.

Аша Парісѣл Дѣмініка е знѣ іартарок... ші дакъ ар вені вре одаѣ іп кап кѣіва а пѣне зн рѣтѣшаг інтре toate капиталеле дін лѣме, ла каре дін еле с'ар кѣвені пентрѣ петречіріле сале, съ еа тітлѣл де Бѣкѣрешті саѣ четатеа бѣкѣріеї, де сігѣр Парісѣл ар фі сінгѣрѣл тѣрг каре ар кѣштїга рѣтѣшагѣл. Інкінсіемтії... дар дѣстѣл атѣта інкінсіре; нѣ трѣім оаре д'атѣта време нѣмаї іп інкінсірі? Маї віне кредемѣ, арѣнкѣ-те інтр'о калѣашкъ де Віена, кѣчі со-кот кѣ веї фі авінд акс ші тѣ зна, іар де н'аї фі авінд, віна нѣ маї е а імпреїсрѣрілор каре, дін міла Длѣї аѣ фост дѣстѣл де кѣштїгоасе, мѣ еартѣ ам врѣст съ зїк прїіночіоасе; арѣнкѣте інтр'о калѣашкъ саѣ інтр'о кѣрѣчїоарѣ де помѣтѣ, мѣкар кѣ кам сгѣдѣе, дар нѣї німік, атѣт маї віне кѣ мерѣї маї істе, анрїндеїї фрѣмос зн чїзбѣк пентрѣ ка съ маї зїїї дѣ-репера де оасе; пѣлѣ че сѣїї скѣтсрї лѣлеаоа аї ші аїснс іп Цїхрїїѣ. Ачі нѣ перде нічі зн мінст, алѣаргѣ девале ла амбаркадер, еадї зн лок не вапор; іп знспре-зече зїле емті іп Паріс. Нѣ те повѣдѣск съ траїї ла „Hôtel des Princes“ знде н'аї съ гѣсѣмті дѣкѣт Прїнці: прїнці де Імперїѣ, прїнці де Росїа, прїнці де Тартарїа, де Грѣчіа, де Індії, де Кїна, де Молдова, де Бѣкѣрешті, прїнці колїбрї,—тоїї прїнці дін мошї-стрѣмошї. Віно маї віне ла міне; лѣкѣїнда'мі е лѣсне де гѣ-сіт; вр'о дозе-зечї де нашї нѣмаї мѣ дѣснартѣ де лѣкѣїнда лѣї Danton.

(ва зрѣта)

I. E. Воїнескъ.

Логоф. Баптісте Велелі*

(зрѣтаре)

КАПІТАЛИСТИ.

Рѣсѣнарѣа Попорѣлѣи.

Asemine шїхоаелор чѣлор фѣрїоасе че рѣнезїндѣ-се дін мѣнїї пѣstopнѣ tot дін калѣа лор, tot че ле імнїедїкѣ кѣрѣсѣл, este попорѣл кѣнд фѣрїа іл гѣвер-нѣ; атѣнчї ел нѣ поате фї імнїедекат нічі де чѣї маї рѣспектаї Шѣвї аї лѣї, нічі де гѣрїле де тѣнсрї че ар імпрошка моартеа інтре шїрѣрїле лѣї, нічі де ваїонетеле че ар пѣстѣрна шїрѣрїле пайнтаме шї, зї-дѣрї де каре се тѣрїтїаѣ алѣ датѣ гїзлѣлеле тѣнѣлѣї, кадѣ сѣѣ топареле лѣї; темнїїле іп каре ѣемеа мїї де крїмїналішї шї де пѣдрѣнтѣїїї, кадѣ ка прїп фѣртемк нѣмаї ла амерїндѣрѣа а кѣторѣа сѣте де іншї дін попор, кадѣ, се прѣѣшѣскѣ сѣѣ нѣтер-ніка лор рѣсѣларѣ!..

Стїрїтѣле че Ілїаш кс аї сеї аззїсерѣ ерѣѣ стїрї-гѣтѣле че віатѣл адѣчеа дін стїрїтѣле сѣлѣтїче че скотїа шїрѣрїле рѣволюціонарїлор, днтраїї де маї мѣлте мїнсте дн іїрг. Фрѣнтеа ачѣстора форматѣ дін Сеїменї шї воїерї ера акѣм апроане де кѣрїле не кѣнд коада саѣ маї віне глаоата нічі днтрасе дн о-рѣш, днтїнзїндѣсе не аколо не знде астѣзї сѣнї Пѣ-кѣрарїї шї пѣлѣ сѣѣ Мірослаѣа, атѣта де таре ера нѣтерѣл сателор че алѣргѣсерѣ съ мїнтѣаскъ ѣѣара.

Вр'о 50 де стѣнїїні ѣнкѣ де кѣлѣрїт шї воїерїї авѣа съ аїснѣгѣ ла Домнїе.

Кѣнд де одаѣ зн стїрїтѣ кареле се прѣлѣнїї дін toate шїрѣрїле чѣле маї дндѣнѣртате пѣлѣ апроа-не де воїерї, дї опрї не лок.

— Съ моарѣ! съ моарѣ! стїрїа шїрѣрїле де ѣѣ-ранї дін зрѣта сеїменїлор.

— Че este аколо? стїрїѣ Лѣнѣ; че este аколо?

Лок! Лок! — Лок вѣдїї! рѣнетѣ дѣпѣ ел шїрѣрї-ле де сеїменї дндѣсїндѣсе знѣде дн алѣтеле ка съ дѣскїдѣ трѣкѣтоаре кѣлѣлѣї лѣї Лѣнѣ, кареле вроїа с'алѣрѣе сїре нѣнтѣл де знде вѣнтѣл адѣчеа стїрїтѣле сіністре, хохоте грѣзаве, саркасме не-аззїте!

Кѣрѣнд Лѣнѣ аззї ачѣле гласрї маї де апроане: Съ-ї тѣемѣ насѣл! стїрїа знїї,—Ба, зрѣкіле! зр-ла алїї.

— Нѣ! съ-ї скѣатѣмѣ окїї кѣ сѣрѣделѣл! кѣ аша аѣ скѣс ел окїї вѣнѣлѣї мѣѣ!.. — Съ'л дндѣлѣмѣ!

* Bezi N. 13, 14, 15, шї 18.

— Să ardem! — Децева, вьеді, къ нъ арде къї вьрколічі! ха! ха!..

— Че пайса стаї атыта ла ворьвъ, тьї вардъ? Дъї къ тьчїзка 'н кан! — Ха! вїне! дъмі аксм хрекіа стьнгъ... нъ вреѣ чеа дреантъ, къ не чеа стьнгъ о тьеато ел тьтхлї меѣ!

Льнъ пресїнгї о грозовъ ведере шї се 'нфїорѣ.

— Че este, oamenі vъnї, stїrїъ ел; че este.

— Че?... нъ шїї? resuъndъ mї de гласърї: „Ам гъвїтѣ askънъ днр'ън гърлїчїс...“

— Пре чїне?

— Пре тьхерїал кареле не-аѣ тьнкатъ вьнъл, мо-ша шї зїтеле ла атыдіа... Пре Веделї.

— Пре Веделї?... Лок! oamenі vъnї! лок! Къшї-таньлї Льнъ!

— Лок Къшїтаньлї Льнъ! stїrїъ шї сеїменїї дїн хртъ. Дар тьлцїмеа стьнїтїе de о сїнгъръ idee, de ресънаре асъпра лї Веделї, ера сьрдъ ла асе-тїне поронкъ, шї къ хрекеа ла пъндъ, еа черка сь прїндъ ор-че къвїт грозовъ че вїнеа de ла вр'о къ-цї-ва стьїнї маї департе, къвжнт пре каре їл ре-пета къ о вїе тьлцїмїре, рїзънд къ хохоте грозове:

Каждл лї Льнъ дшї мьшка завала шї дшпро ика тьлцїмеа къ цержъ, дн перъвдареа са. De odatъ хн хохот діаволеск се дннде дн глоала дндессїт шї мїї de гласърї зрлъ:— Mїе! мїе, хн нїчїоръдї!..

— Дн депет макап, мїе!

— Окії лї, дадї-мїї!

— Канъл! канъл! сь їл нън їче, дн коасъ!..

— Ха! ха! ха! о перїт фїарл!

— Дї преа тьрзїк, гандї Льнъ, ла асзла ачестор стїрїте selvaticе. Шї дн фантъ ера преа тьрзїк къчї, кънд дьнъ кътева мїнате грьмада дндестїлатъ de крѣда еї sete de ресънаре, дї фькз лок ка сь треакъ, ел нъ гъсї дн довъл знде хрмасе сцена, де-кът кътева nete de стьце!.. Tot тьрзїл лї Веделї вькьцїт de попор къ топареле, ера дшпърдїї не ла ссте de геранї; хнл авеа дн коасъ хн нїчїор ал лї, алїл канъл къ ошї холвадї шї дїмба днтре дїнгї. іста о хреке, чеа о мьлъ!

Грозовъ е ресънаре попорлї, дар опї кїт de грозовъ арапе опї este недреантъ!

— „О! nestъtъtoape шї нїчї odatъ дшкредїнгате „лърхрїле лъмеї! кьм връстеазъ toate шї тьрзъръ „шї фаче лърхрї дшпротївъ; кънд къ каде este а „фїре фрїкъ челор мїчї de чеї маї мапї; еар кьрссл лъ-меї адъче de мьлте опї, de este грїжъ челїхї маї

„mare de чеї маї мїчї. Ферїчїдї sїnt, Країї, Дшпър-рагїї шї Domnїї, каре domnesкъ аша, Сь нъ ле „фїе de чеї маї мїчї нїчї odatъ сїлъ.“

Еатъ че къдетърї scoate dїn їnїма лї Mїron Kos- tin, револта дегей дн контра лї Lїаш шї дакъ sїn-рїтл секълї дн кареле вїегъїа Mїron, дл фькзе сь зїкъ къ“ къ каде este а фїре фрїкъ челор маї мїчї de чеї маї мапї“ че лекдїе фьрмоасъ, че лекдїе нъ дъ елѣ челор мапї кънд адаоче: „Ферїчїдї чеї карїї domnesкъ аша сь нъ ле фїе de чеї маї мїчї сїлъ!“

Акзма сь реапкъм парадіа поастръ de знде ам лъса'о.—

Льнъ, вьнъл ачест сьфлет акърпе тьнїе нїчї odatъ нъ ар фї мепс пьнъ сь їntїндъ морїѣ нїчї не чел маї їnвершнат дшман ал сеѣ, Льнъ се тьхнї pes-те seamъ, вьзънд scенеле ачесте крѣчене, шї їntор-къндс-се кьтър воерїї че'л аштента:— „Dzeѣ аѣ фь-кът дrentatea са! зїче ел; Веделї аѣ fost спьркъїт de попор!.. фїе нъмеле Domnлї вїне-къвїнтат!—

Днтре ачесте воерїї sosїръ ла Domnїе.

Льнъ їн фьрнтеа тьтсрора їнтр їн кьрте; сокот de прїсос сь сьнъ їн че stare афларъ еї не Lїаш.

— Мьрор, Dво-стръ воерї, ертадїмъ! стїра ел їмпрежъ къ тодї Гречїї, аръккъндъсе їн денъкї.

Маї тьлгї воерї хохотїръ ла vederea порсъмате-челор фьде че скїнва ачеїа, даръ Льнъ її прївї къ ть-нїе; апої къ вьндедъ кьтър Lїаш:

— Doamne! її zїсъ ел, деара аѣ пьлхїнт їн орам; къ тодї s'аѣ рїдїкат асъпра Мьрїеї тале, ка сь'цї пенъе зїтеле; аскълтъ кьм стїрїъ їн toate пьрїїле не Гречїї!..

Дн фантъ, осламїї шї попорлї їнгръмдїт прїн о-града кьрдеї шї не toate дїлцїле, шї не кьмн, кї-їа шї стїра: „Dъне Doamne не Гречїї!..

Еаръ ачестїа їн денъкї ла асзла тьрвателор ачест-тор стїрїте, їнчеуръ хнїї а пьнѣе, алдїї а сь-рїста подале воерїлор стїрїнд: Aman! Aman!

Водъ Lїаш їнсъ маї їнкьрацеат de тоул чел пїлї de вьнътате къ кареле ворьїа Льнъ, скьлкъндс-се, zїсе:

— Воерї Dвоастр! дакъ се рїдїкъ деара асъпра Гречїлор шї асъпра меа се рїдїкъ *; че-ї de фькът?—

— Сь лашї деара! сь лъсацї деара! стїрїръ къд ва воерї de асїе стьлнїндъшї тьнїа.

— Бькьромї! преа вькьромї, воерї Dвоастр, рес-пънсеръ Lїаш шї тодї Гречїї, акьрора вїнете фьде

* Bezi Miron Kostia, pag. 264.

інчепэр а маі вені да асзэла ачестор кэвінте ін ко-
лорэла фесэлаі де не капэла лор.

— Дар кэм вам пэте еші тэфері, адаосэ Ліаш.

— Мэрія та, нэ те teme, pesunse Лэна, ноі те
зом інсоді... Ш'апоі сз шіі Мэрія та кэ попорэла нэ
те зреште атэла кэт зреште не д-лор ші пре біетэла
reposatэла Велелі...

— Че? аэ мэріт! інтрешперэ Ліаш ші Гречіі.

— Лаэ спэрквіт, дерапіі!

— Dzeэ mi-a pesэnat moарtea, стрігэ зп глас
інзэшіт, дінтре Гречіі.

Апоі знеі вэшірі ка ші кэнд ар фі кэзэт ніште
плэмвэ не подеде, сэкчедэ зп цемет лэрг, ш'апоі
тэчереа.— Боіеріі тоді іші інтоарсерэ прівіріле супе
локэла де знде веніа ачест цемет.

Сэнт пердст! зіче кэ деспераре, Васіде, прівінд
кадаврэла лэі Гэрдэ... аэ мэріт ші ачеста, сінгэрэла
інсэ кареле пэтеа доведі кэ фемееа ме нэ-і віно-
ватэ!.. Ох! Дэмнезэле!

Шііші аскэндеа ін мэні капэла сеэ.

Гречіі нэ інделереа немікэ дін ачесте ва нічі
Ліаш інсэші.

— Че аі, ворніче Лэна? Іа інтраэвэ ачеста.

— Че ам? стрігэ ачеста, інтр'эн момент де фэ-
ріе, кэ зп тон, каре фэвэ сз тремэре ші мэзэва
дін оаселе лэі Ліаш... Че ам?... мэ маі інтресі!..
О! де н'амі авеа маі інтрэс сз лэкрез, денэртэндэ-
те, нентрэ мэнтсіпеа Моміеі; де мэлат те-амі фі
треміс еэ сінгэр дэпэ тікэлоэла теэ де Логофэ... опі
мі-аі фі дат сеамэ де нечінстеа че-і сз-мі лаші...

— Звіде-ла! зеэ, звіде-ла! логофете, стрігэрэ вр'о
кэці-ва дін воіері маі ішці да карактер; нэці лэса
неамэла натат де дінсэла...

— Ба нэ, воіері, нэ! сз-ла лэзэмэ сз се дэкэ ін
плата черіэлаі, де кэт нентрэ ресэзнареа меа... (ші
нэ шііэ де сігэр де-і віноват ші ел) зчігэндэлаэ, сз
маі атрадемэ асэпра біетэі моміі зрціа пордеі...

— Дар Діа, јэпэне? стрігэрэ маі мэлді воіері.

— Еэ... воіс кэста прін алте кінэрі сз-мі спэлаэ
пата нэмелэі меэ...

Шіі зікэнд ачесте фэрштеа лэі се інкреді; окуі лэі
се посоморірэ; о грозавэ хотэріпе се інфінсэ ін
мінтеа са.— Воіері! сз нэ пердем времеа ін ворбе
дешеарте! зіче ел дэпэ кэтева міште де тэчере; Діа
јэпэне Дреке адэ аіче кэтева сэте де семені кэ
сінеціле гата...

Ліаш ші аі сеі опі кэт іі реасірэсаре ворбеле

лэі Лэна, да асзэла де сеімені кэ сінеціле гата, ре-
кэзэрэ еарэші ін спаіма лор чеа дінтэе. Еарэ Лэ-
на апропіндэсе де фереастрэ се адресэ кэтрэ мэціме:

— Оамені вэні! аша-і кэ ноі ам веніт сз мэп-
тэім моміа де Гречіі?

— Аша! аша! стрігэ мэцімеа...

Ліаші ші Гречіі інчепэ а плэңде. Лэна се ін-
тоарче супе еі: Лініштігівэ ле зіче ел.— Апоі еарэші
кэтрэ мэціме:— Оамені вэні! нэ-і маі віне сз нэ
фачетэ вэрсаре де сэңде деакэ Гречіі ар вра сз еа-
сз сінгэрі дін деарэ...

— Ба нэ! сз моарэ! сз моарэ, зрлэ міі де гласэрі..

— Аша! сз еасэ маі віне кэ тоці! стрігэ кэціва
маі модераці.

— Еі віне воіері че-і де фэкэт? се інтоарче де
зіче Лэна.

— Сз фіе дэпэ воіа мэцімеі, мэртэрэ маі
мэлді.

— Дэпэ воіа мэцімеі? стрігэ Лэна кэ індіна-
ре; дар мэцімеа аста пре каре ам асэлата-о ас-
тэзі, кэнд зрціа порціі ар вені асэпра моміеі, не
ноі не-ар вэстема, кэ ам асэлатат гласэла фэріеі са-
де челеі тэрате .. Нэ! воіері!... Світасаэ кэтева сэте
де сеімені аколо?

— Еі стаэ ін салэ, рэспэнде Дреке.

— Біне. Апоі, кэтрэ Ліаш ші Гречіі:

— Асэлатаці! попорэла вреа моартеа воастрэ; ноі
інсэ вэ нстем мэнтсі де фэріа лэі дакэ акэма де н-
датэ веді јэра кэ нічі одатэ нэці кэта, німе дінтре
воі, сз фачеті реэ цереі ачестеіа, не лэргэ Тэрк...
Алефці! моартеа сеаэ віеаца!

— Јэрэмэ! јэрэмэ, стрігэ кэ тоці.

— Біне! Апоі скодіндэ-ші асэцітэла сеэ амперіс,
кэ ел ін мэпэ: Дрмациімі воіері, зіче ел, кэтрэ то-
варешіі сеі; зрмациі-мі ші воі, адаоце ел гречілор,
де воіс мэрі еэ, веді мэрі ші воі!

Дэпэ че тоді ешірэ ін корідоаре, Лэна ажэтісі зп
квадрат де сеімені, ашезэ не тоці Гречіі ін чен-
трэла лэі ші ел кэ воіеріі ін фэрште, кэ арма ін мэ-
пэ, дэдэ семнаэла де марш; коворірэ скэріле кэр-
цеі стрігэнд: лок! лок!.. Еарэ мэцімеа че о кліпэ
маі денainte ар фі нэвэшіт сз рэшпэ не Гречіі сзэ
гэра а міі де тэспрі макара, мэцімеа акэм хімітэ де
фанта лэі Лэна, пре каре еі н'о пэтеа інделере, се дэ-
деа ін лэтэрі ін тэчере, ка сзэ пэтереа знісі фартек.

Астфелэ Лэна ісэсті а еші ка зп вэні маріна-
ріх че прін мізлокэла валэрілор тэрате але очеа-

пэллі, гверпъ васл сеѣ; кърнд еі вор трече шесл Бахлѣлѣлѣ, че цеме де мѣдѣме... Еатъ-і апроапе де Monastirea Балѣлѣлѣ.

Dar între aceste simirea cea dintâi a попорлѣлѣ фѣкк лок знеі фѣрїі neazrite, пѣпъ ші азѣпра лѣлѣ Лѣлѣ. Sarkasmеле ші інѣрѣтѣрїле інченѣрѣ а плоѣа азѣпра лѣлѣ... Кърнд, опі кѣт, кѣ detănrătorлѣ сеѣ глас striga лок! вісрнд ін аер арма са, нїме нѣ се маі дѣдеа ін лѣтѣрї, чї маі алес пѣвѣлїа азѣпра квадратлѣлѣ. Пе кѣнд інтре aceste Лѣлѣ, ін свѣчїѣ-таре-і нѣ штіе де трѣвѣе сѣ порончѣаскѣ сеїменїлор сѣ деа кѣ сінеціле ін мѣдѣме саѣ де а лѣса пре Гречї јертѣ фѣрїеї глоателор, де одаѣ, знѣл дїн мѣдѣме, ка зн глonte се азѣрле, азѣпра квадратлѣлѣ, іа спарѣе, се пенѣде азѣпра лѣлѣ Іїаш, ін репѣдїзнеа са ѣл апѣкѣ де манта шї чеаркѣ ал тѣрї дѣлѣ сіне; маі мѣлїі алїї інкѣрѣдѣлїі де фантѣ ачестїа се репѣдѣ дѣлѣ ел... Дарѣ Лѣлѣ е аколе, ле араѣ арма са амерїндѣтоаре, апої ка зн леѣ се репѣде азѣпра чѣлїі че тѣрѣште не Іїаш... Ачеста ін-прозіт чеаркѣ а тѣрї маі істе не Водѣ, дар рѣмѣ-не нѣмаї кѣ о вѣкатѣ дїн манта са ін мѣлѣ, кѣчї тоѣ Гречїі іа цїнѣ де чеадалѣтѣ парте... Ел фѣде шї кѣнд е дѣстѣл де департе де Лѣлѣ, карѣлѣлѣ зрѣтѣрѣште scoate дїн вѣлѣлѣ зн осѣ, зн флѣер де нї-чїор, іа репѣде азѣпра ачестїа!⁶ На! зрлѣ тірѣлѣ; на! морї де ос де Грек... дакѣ цї-с аша де драѣї морї де осѣлѣ... Шї сѣнѣеле глѣгѣе дїн рана че біѣлѣ Лѣлѣ аѣ прїїміт ін фрѣнте, ел се кѣмпѣнѣште сѣ кадѣ... інсѣ нѣ!— Ел ішї стѣрѣе кѣ тѣлїка стра-їлѣлѣ сеѣ сѣнѣеле де не фадѣ, реашѣазѣ шїрѣрїле квадратлѣлѣ, дѣ поронкѣ сеїменїлор ін азѣл тѣтѣро-ра сѣ деа де tot de s'ар маі існїтї чїнева сѣ спар-гѣ квадратлѣлѣ.

—Днтре aceste чѣрїлѣ се аконѣрїсе де норї грѣї ка пѣлѣмѣлѣ; кърнд о віѣлїе грозавѣ прѣчѣдѣ о плоае рече де тоамѣлѣ, карѣа інурѣшїтїлѣ пре маі мѣлїі дїнтре інвершннѣта мѣдѣме. Кѣ toate ачесте чѣї маі фѣрїошї се цїне дѣлѣ квадрат інѣрѣнд нѣ нѣмаї пре Водѣ шї кѣ аї сеї дарѣ нѣлѣ шї пре воїерї.

Орї кѣт нѣстеа сеїменїі імнѣне респѣктѣл, шї орї кѣт де врав ера Лѣлѣ, ел вѣзѣ біне моментѣл кѣнд де нѣ ва авеа рексѣс ла адѣ мїзлоаче, tot н'о сѣ ісѣвѣтѣаскѣ а scoate квадратлѣ дїн перїкол, дѣчї, дѣлѣ че шонтѣште чева ла зрѣкїле воїерїлор, іе калѣлѣ з-

нѣїа дїнтре еї шї дѣндѣсе кѣ вѣ'о зече нашї ін зрѣ-мѣ інчеле а striga:—

— Oamenі vâni! нѣ лѣсаѣ! аѣ маі рѣмас Гречї ін Тѣрї!.. азїцїі, чїкѣ даѣ фок!.. нѣ лѣсаѣ оamenі vâni!

Шї дѣнд дрѣмѣл калѣлѣ: лок! оamenі vâni! Гре-чїі даѣ фок тѣрѣлѣлѣ.

Днѣлѣдар кѣдїва маі шїрѣдї striga нѣ рѣдѣдї! нѣ рѣдѣдї оamenі vâni!

Кѣтева мїнсте дѣлѣ ачѣста де авїе рѣмасѣрѣ кѣ-тева ссте дїн ачѣа мѣдѣме нѣнѣмерѣтѣ че інѣнда шѣсл, кѣчї знїі алѣрѣсерѣ ін тѣрѣ, рѣзїнд зїса лѣлѣ Лѣлѣ,—алїї-ачѣї че ера де не ла сате,— сѣ прїндѣ Гречїі... чѣї маі мѣлїі сѣ прївѣаскѣ ла фок, шї рѣ-мѣшїца, тѣрїтѣ ін репѣдїзнеа шї індѣсїрѣа тѣтѣро-ра. Ачѣста о прѣвѣзѣсе Лѣлѣ. Чѣї рѣмашї вѣ-зѣндѣ-се пре нѣцїнї ка сѣ поатѣ індрѣснї чева ін контра армелор сеїменїлор сеаѣ poate обосїдї шї інгѣдаѣ де плоаа чѣа рече че нѣ контенїа, рѣма-серѣ шї еї кѣ тоѣї де квадрат. Еарѣ ачѣста кѣнд фѣ індѣстѣл де департе де цѣранї, воїерїі дѣдѣрѣ грѣчїлор каї де аї лор шї де аї сеїменїлор, шї нѣ-мїнд дїн ачѣстїа о ескортѣ нѣмероасѣ кѣ поронкѣ де а нѣ лѣса пре Водѣ Іїашї сѣ фѣгѣ вѣтѣва ла Татарї ш'апої сѣ віе кѣ зрѣїе азѣпра цѣрѣї, дѣлѣ че зїкѣ, воїерїі, фѣкѣрѣ ачѣсте, се реїнѣрѣнѣрѣ маі тоѣї ін Ораш.—

РАТѢЛІ ІІІ.

Дѣлѣ фортѣлѣ.

Дн дїмїнеаѣа зїлѣї зрѣтѣоаре, зн соаре калѣлѣ сѣкѣдѣ фѣрїошїлор норї а фортѣнѣї зїлѣї ш'а нор-цїі трѣкстѣ; о лїнїште адѣкѣл ін ораш ш'ін кѣмѣрї сѣкѣдѣ інвершннѣтелор стїрїтѣ а ле мѣлїїмеї тѣр-вѣте де сетѣа рѣсѣнѣрїї...

Грѣмѣзїлѣ сѣтенїлор рїзїнд акѣма де глѣма че ле тѣрасѣ іерї Лѣлѣ, глѣмѣ пре карѣ, де н'ар фї профї-тат ел сѣ се аскѣндѣ, ар фї пѣрїї'о кѣ віаѣа; акѣм зїк еї рїзїнд се тѣар не ла сателе лор;— атѣта-ї де лѣсне де а іадѣстѣла сетѣа де рѣсѣнѣаре а попорѣ-лѣлѣ, не кѣнд сетѣа аснїпторїлор лѣлѣ... сетѣа де а-вѣдїї, сетѣа де тѣрїре... нѣ кѣ сѣнѣеле знїі тікѣлос ка Велелї, дарѣ нїчї кѣ сѣнѣеле а мїї де дрѣнѣї че кадѣ јертѣа лор, нѣ лї се маі нотолѣште!..

Днѣлѣ сѣ трѣчѣмѣ де акѣм азѣпра знѣї зїлѣ аша де фортѣноасѣ шї грозавѣ, дар шї фѣрѣмоасѣ ін іс-торїа орї кѣрїї попор.

Дн дїмїнеаѣа зїлѣї зрѣтѣоаре, ін ачѣїашї кѣта-

* Нїчїорлѣлѣ тікѣлослѣлѣ Велелї, skos дїн гѣра кѣлѣлѣлѣлѣлѣ!..

ръ кареа ăssese martorъ орѣиѣлор лѣи Liam, totъ во-
терѣи цереѣ, marî mi minî, prezidantî de Mitropolitiei mi
de Лѣнѣ, цинеаѣ sфат пе чѣне vor сѣ адеаръ de Domn.

О мѣлѣме де гласспѣ инченърѣ а чере пе Ворн.
Лѣнѣ, dar ачеста кѣ фѣрѣтеа легатъ дѣн прѣчина рѣ-
неѣ садѣ, кѣ фада палѣдъ шѣ кѣ зѣ zimbet amar пе
везе:— Въ мѣлѣмек дѣн инѣмъ кѣратъ де адеце-
ре, даръ martorъ имѣ е Dzeѣ кѣ нѣ маѣ pot примѣ
мѣрѣреа ачеста... Еѣ въ пропѣн сѣ адецеѣ Vodъ
пре Барновскѣ кѣ-ѣ om кѣмѣнте шѣ-ѣ вѣн кѣ цѣара
лешеаскѣ..., Атѣнѣ toate гласспѣде фѣрѣ pentрѣ Бар-
новскѣ, кѣрѣѣ се хотѣрѣ де а ѣсе tremite о амба-
садъ дѣн воѣерѣ ка сѣ-ѣ поѣтеаскѣ ла трон.—

КАКЪ ОНЪ.

О зѣ дѣнъ ачѣеа.

О зѣ дѣнъ че се цѣнѣ сфатѣл ла кѣрѣде Domneshî,
зѣ om имѣрѣкат ѣн страѣ цѣрѣнешî, кѣ о ѣнатъ кѣ-
чѣлѣ цѣрѣкѣнеаскѣ ѣндесатъ де om ѣмѣ лега кадѣл
лѣнѣ поарѣ Мѣнѣстѣреѣ, кѣноскѣтѣ чѣѣторѣлѣѣ, апоѣ
ѣнтра ѣнтр'о кѣлѣцѣ де лѣнѣ поартъ, де вѣнѣ sea-
мѣ кѣлѣа портѣрѣсеѣ.—

Акоде, scoase дѣн кѣнѣ о пѣнѣ кѣ рѣвѣде ш'о
пѣсе пе прѣнѣчѣл хорѣлѣѣ; маѣ scoase шѣ зѣ кѣ-
цѣт. Апоѣ ѣнторѣндѣ-се кѣтрѣ вѣтрѣна Кѣлѣгѣрѣцѣ,
че ла ѣнтраѣеа лѣ се скѣлѣсе де пе дѣванѣл еѣ де
porojini, ѣнпрозѣтѣ де салѣатѣка лѣ прѣвѣре:

— Маѣкѣ ѣн зѣсѣ ел, прѣвѣште!— аколо авѣре сѣ
п'о поцѣ сфѣршѣ кѣт вѣѣ трѣ; ѣчѣ зѣ кѣцѣт, азѣ?—
Ѣнѣ кѣцѣт!..“

Маѣка tremъра де фѣрѣкѣ

— Нѣ те teme, маѣкѣ; Sфѣнѣѣа та поцѣ сѣ адеѣ
пе каре вѣѣ вреа дѣн ачѣсте доѣе; пѣнѣга вѣѣ лѣао
кѣнд ѣмѣ вѣѣ sнѣне адевѣрат дакѣ цѣлѣнѣеаса Вор-
нѣкѣлѣ Лѣнѣ аѣ снѣт де треѣ sentъмѣнѣ ѣн коаче дѣн
Monastire... Еаръ кѣцѣтѣл ѣцѣ ва скѣрта зѣлѣле, кѣнд
вѣѣ тѣгѣдѣ... Адеѣе!..

Дѣнтра ачѣсте, кѣлѣгѣрѣѣа дѣнѣ акцентѣл пѣкѣнос-
кѣлѣлѣ кѣноскѣсе пре Ворнѣкѣл Basilie, пре каре
де маѣ мѣлѣте орѣавъсесе okazie де ал азѣ vorbind
кѣ соѣѣа са кѣнд ешѣа кѣ еа пе поартъ, ка шѣ кѣ
вр'о треѣ sentъмѣнѣ маѣ ѣн зрѣмъ, сѣ факъ кѣте о
мѣкѣ прѣѣмѣларе.

— Dzeѣ сѣ те фѣреаскѣ! цѣлѣнѣеа драгъ, де-а фа-
че зѣн пакат ка ш'аѣста... маѣ вѣне ѣѣ цоѣс sнѣне
tot че мѣѣѣ, ѣн фѣрка черѣлѣлѣ!..

— Хаѣде! акѣм дегравѣ!..

— Sint кѣте-ва зѣле де кѣнд цѣлѣнѣеаса s'аѣ dѣs
кѣ редванѣл пѣштѣс znde...

— Шѣ кѣнд s'аѣ ѣнторѣ?—

— Nѣмаѣ алаѣтаѣерѣ дѣмѣнеагъ.

— Алаѣтаѣерѣ?... цѣѣ вѣне мѣнте?..

— Преа вѣне...

— Дар поате нѣ ера еа? sнѣне!

— Кѣм нѣ? кѣ фѣрменѣеа чеа де фѣр, кѣ фѣ-
сѣл чел алѣ... о! еа ера...

— Ох! destъл!.. ѣѣѣ ванѣѣ, маѣкѣ шѣ мѣ еартъ!..

Апоѣ sermanъл Лѣнѣ конвѣнс кѣ ар фѣ fost ѣнше-
лат де цѣлѣнѣеаса са, ешѣ дѣн кѣлѣе стрѣнѣндѣ-шѣ
фѣрѣтеа ѣн мѣнѣ, ка шѣ кѣнд ар фѣ врѣт s'о ѣмѣ-
дѣче де а се дѣспѣка де фокѣл че-ѣ ардеа!— Ел
sѣтѣс лѣнѣ поартъ кѣтева мѣнѣте, ка зѣн om пѣхо-
тѣрѣт ѣнѣкѣ че дрѣм ва алѣка; апоѣ sterънд о ла-
крѣмѣтъ: „ S'аѣ сфѣршѣт! мѣрѣмѣрѣ ел кѣ зѣн ton ѣнлѣ-
крѣмат даръ фѣрѣм; s'аѣ сфѣршѣт!.. Patria нѣ маѣ а-
ре невоѣе де мѣне шѣ нѣ pot сѣ лас чел пѣцѣн сѣр-
манѣлѣѣ Ionel шѣ драѣѣ Рѣксѣндѣѣѣ зѣн нѣме пѣнѣ-
tat!.. sermanѣѣ конѣѣ!.. Ох dѣмнезѣле! де че тре-
вѣлѣтаѣ се мѣнѣсop деакъ нѣмѣѣ ера менѣтѣ о вѣагъ
чѣнстѣтѣ, кѣ мѣѣреа mea?.. де че трѣвѣѣе сѣ лас ко-
пѣлор мѣѣ нѣмаѣ о мамъ пѣлѣрѣѣѣтѣ... Шѣ sѣснѣнѣнд
адѣоѣѣ, дѣнѣ о мѣкѣ пѣсѣсѣ.

— Нѣ аѣче, ка сѣ мѣ маѣ vadъ еа; нѣ аѣче, чѣ
коло'n kodrѣ!..

Апоѣ trist шѣ обовѣт, ел пѣкѣ тѣлѣвѣрат snре локѣл
че арѣта. Нѣ фѣкѣ ѣнсе зѣче нашѣ шѣ се ѣнѣлѣнѣ
фаѣѣ'н фаѣѣ кѣ о маѣкѣ вѣтрѣнѣл.

— А! вѣне аѣ venit, ѣнпѣне драгъ! stpѣгъ еа дѣнѣ че кѣ
mare лѣсарѣамѣнте ѣл esaminъ о вѣлѣпъ пѣнѣ'л кѣноскѣ.

— Sѣрѣт мѣна, sфѣнѣѣѣѣ тѣле...

Маѣка ачѣста ера Starѣѣа.— Ва сѣ зѣкѣ, вѣата
мѣѣкѣцѣл, tot ц'о аѣѣstat? Лѣнѣ нѣ рѣснѣнѣсе, кѣчѣ нѣ
ѣнѣлѣеасе дѣспре че е ворѣа еѣ.

— Бѣата маѣкѣ Ksenia tot ц'о аѣѣstat? рѣнетъ еа
маѣ тѣре, кѣреънд кѣ н'аѣ fost азѣтѣ.—

— Дѣспре че ворѣешѣтѣ, sфѣнѣѣѣѣ та?

— Че те маѣ прѣвѣачѣ кѣ нѣ мѣѣѣ? Нѣ те teme де
а sнѣне кѣчѣ еѣ ѣ-ам dat воѣа сѣ мѣаргъ ла Liam
сѣ'цѣѣ аѣѣсте.—

— Сѣ мѣаргъ ла Liam, зѣчѣ?.. Кѣѣ?

— Маѣчѣѣ Ksenieѣ!.. еака кѣм се tot прѣфѣче кѣ
нѣ мѣѣ!—

— Ме пор маѣкѣ, ворѣешѣтѣ мѣ маѣ лѣмѣрѣт... кѣм?
маѣка Ksenia?..

— Аша, маїка Ksenia; імвэркатъ ін вєсмінтеле
ціспнєсеї Діале...

— Ан вєсмінтеле... ціспнєсеї мєлє-Ах!... зр-
меазъ!.. тьрор зрмеазъ!..

— Аж фост ла Іаші!..—Ла Іаші?..—Аша; че нэ
шіі?..—Маїка Ksenia імвэркатъ ін вєсмінтеле ціспн-
єсеї мєлє, а фост ла Іаші?.. тьрмьръ Лэус рє-
пэпзінд нэ маїчєі, че зпєі кьцєтєрї карє'л прєо-
кєна.— Аша; маї алалєрї!.. Ын сэснїн де ачєлє
карє лэзъ пієнтл аьсат мьлт тїмї де о грє новоа-
ръ кьнд є зшэрат де еа, зп сэснїн де ачєстє скоа-
сє шї Лэпэ кьнд їчєпс а їнцєлєцє кь фємєа са
поатє нэ єрє вїноватъ.

— „Дєграбъ, Маїкъ! шї фьръ сь шї єсплїчє гьн-
дэл сєж кьтръ кьлзгьрїца, рємасъ їн зїмїрє, єл
пэрдєдє кь фьга сгрє Monastire, трєчє поарта, а-
ціпцє ла кіліа ціспнєсеї, нэ їє сама ла каллє лє-
рат де зп садкьт, їнтръ...

Аколє єл фьлъ нє зп воєрїз аьмє Konstantin
Aseni, ачєл ом де каса лэї Liam Vodъ, карєлє дє-
кєпєрїсє воєрїлор, кь кьдїва ані їнаїтє, єаръ маї
аьєс лэї Лэпэ, лэї Вэхаш шї Сьвін, кьмкь Vodъ а-
вєа де гїнд дэпъ сфатл лэї Bantiste, сь-ї зьїдъ.—
Ла пічїоарєлє ачєстї воєрїз зачє трэнтїт цїранл
Гьрдъ, карєлє нэмаї кьї лємїнасє їнкъ ла Кэртєа
Domneaskъ, зндє чєтїторїл їшї аїнтємтє поатє кь
л'ам лэсат.— Ачєстє їсторїсємтє прїн кьвїнтє їнтрє-
тєтє шї маї нє їнцєлєсє тоатє їкьлоасєлє плансрї
а лє лэї Вєлєлі, азшра їспнєсеї...

Кьнд вьзз нє Лэпэ їнтрэнд, єл сє тьрї пьлъ ла
пічїоарєлє лэї шї сьрзтєндэлє:— Стьрнє! їспнєасє
нэ-ї де фєд вїноватъ... нэ! сж ть дїєр... кь орї чє
аж зїс... каллєл де Вєлєлі... карєлє н'аж зьїт доаръ
нэ мїа да чєєа чє'мї фьгьдзїсє де ц'ам тьгьдзїт
дэзпзї адевьрл...

Нэ нэз тьнтї ворьа; дьндэ-шї окїї пєстє кап-
stops де оьосїалъ шї оїнтєлїлє кь карє нєфєрїчї-
тл сє аїна де вр'о кьтєва мємєнтє де вїєаца чє-ї
маї рємьнєа:— Копїлашї!.. стьрїгъ єл кь о оїнтїрє
сзпрємъ шї мьрє пєнтръ тотдєазна.

Бїєтл Basisie Лэпэ їндїошєт пьлъ ла лэкрїмї де
счєпєлє ачєстє, дьврьдошєазъ нє ціспнєасъ, карє
спзпє тот чє чєркєсє сь факъ кьлзгьрїца Ksenia доаръ
л'ар фєрї нє єл дїн пєрїкол, Basilie нэ єрє де їдєєа чє
авьсє Ksenia карє врїсє сь зьїдъ прє Liam дар фїнд
кь лэкрл нэ їзвїтїсє, нэ рєпрошъ ачєастє чї їшї їн-
врьдїшъ копїлашї чє'л їнкьчїєрє.— Апої Aseni ї

спзсє кьм єл дьдэсє де цїган ла кэртє, нє кьнд
зрємє своана нє шєс, кьм ачєстє їн ц'агєсє сь'л а-
дэкъ пьлъ аколє, сь спзїє їспнєсєї чєва фоартє
їнсємнат чє нэ врїсє а спзпє Ворнїкьлэї, їнсфьр-
шїт кьм Aseni їн адсє дїнансєа каллєлі, вїєаца цї-
ганлэї нє дьндзї тїмї де а маї мєрдє нє ла каса
са сь'шї їєє рєдванл.—

Кьтєва мїнстє дэпъ ачєєа Basili Лэус рєїнтрэнд,
дэпъ чє їновьртьшїсє пьлъ ла поарта Мьлэстїрєї,
нє Aseni, шї рєїмвэрцьїшїндс-шї ціспнєасє, ї зїсє:

— Пєнтръ тїнє драгъ ціспнєасъ, н'ам прїїмїт
Domnia пєнтръ тїнє, дєакьт, ам сь лэкрєз с'о капл!

В: Александрєкъ.

Poesie.

Сьтнїкь.І. 1819, Авг. 3.

Мэртїор, чє вїї ачєа вїаца сь'дї маї прєлэпцєшї,
їа сама кь'н тоатєчєлєа пєрїчїзнєа та гьсємї:

Мэндї сє пєрпєскъ, стїчї сє сфартъ, їсвоарє шї кьртъ
шї сєакъ,

Копачїл крєштє шї кадє, пьрлєдє пєтрє-пєакъ,
Мэшкїл, чє'л калчї кь пічїорл, єстє їєарьа дїн вєкїмє,
Стрлэвчїтор пэтрєгаїл, аж фост копак кь тьрїмє!
Кьрєрї вєзї нє пєтрє роасє ? зрїмє де ом дшємнєазъ;
Гьсємї пьмьнт аьс де фєкэрї ? ла ватра та кьдєтєазъ.
Лэмєа сь нє о скїмварє: тоатє трєкъ..шї моръ шї нєръ,
Дар шї моартєа єстє вїагъ пєнтръ чєї карє о чєръ.

Ах! дэрєрє отьрвїтъ...

Ах! дэрєрє отьрвїтъ,

Дєснєрцьїрє де аморїс!..

Кь чє сьчєатъ кьшплїтъ

Маї ловїт, де о сь морїс!..—

Маї ловїт, мї-аї фькьт рапъ,

Маї чєрнїт, м'аї днтїстат :

Отравъ дмї даї дрєнт хрєпъ,

Шї лэкрьмї дрєнт адьнат!

Ындє сь гьсєсь єкьнарє,

Шї кьї сь ть їлэєск ?

Ваї мїє! кь дн глас марє

Стьрїг моартєа, шї н'о гьсєск.

Дїн Алэктьрїлє Логос. К. Копакї.